

Ján Jánoš: Relikviár (Modlitebná knižka), 2012

Fotografia na plátne, 116 x 80 cm

Liturgický kalendár na prelome septembra a októbra je plný sviatkov svätých, ku ktorým majú osobný vzťah mnohí z nás. Po sviatku archanjelov Michala, Gabriela a Rafaela (29. 9.) nasledujú sviatky sv. Terézie z Lisieux (1. 10.), anjelov strážnych (2. 10.), sv. Františka z Asissi (4. 10.) a sv. Faustíny Kowalskej (5. 10.). V októbri si pripomínáme aj sv. Teréziu z Avily (15. 10.), sv. Margitu Máriu Alacoque (16. 10.), sv. Jána Pavla II. (22. 10.) a mnohých ďalších. Do novembra zasa vstupujeme so sviatkom všetkých svätých (1. 11.) a pripomínáme si všetkých zosnulých (2. 11.), najmä našich blízkych, o ktorých dúfame, že sa už „narodili pre nebo“.

Pre našu súčasnosť je prelomovou sväticou najmä sv. Terézia z Lisieux (1873 – 1897), učiteľka Cirkvi. Svojím životom nám ukázala nový koncept svätosti, ktorá nespočíva iba v konaní mimoriadnych skutkov, ale najmä v pokornom a autentickom prijatí vlastnej cesty, prejavujúcom sa vo vykonávaní každodenných povinností s veľkou láskou, čo je možné vďaka spolupráci s Božou milosťou. Pre seba a aj pre každého z nás objavila túto takzvanú malú cestu, pretože „pre malých neexistujú žiadne prekážky“. Tento rok tiež budeme prvýkrát sláviť liturgickú spomienku na našu novú blahoslavenú – Annu Kolesárovú (20. 11.). O jej živote, ktorý prežila ako jednoduché dedinské dievča, veľa nevieme, ale poslanstvo jej života, rovnako ako poslanstvo životov mnohých zasvätených a laikov, blahorečených v posledných desaťročiach, je

radikálne: hovorí totiž, že svätosť sa týka bezprostredne každého z nás a svoje miesto má v našich každodenných malých aj veľkých rozhodnutiach, bez ohľadu na životný stav a okolnosti života, v ktorých sa nachádzame.

Každý z nás už vo svojom živote iste stretol aj „svätcov všedného dňa“, ľudí, ktorí sú svojím prístupom k životu pre nás vzorom a inšpiráciou. Cyklus Jána Jánoša nazvaný *Relikviár* je poctou autentickému životnému odkazu jeho starých rodičov. Predmety, ktoré počas života používali a ktoré ako spomienku na svojich blízkych zvykneme s pietou opatrovať, odfotoval a zväčšil („zvečnil“) na plátno. Išlo o predmety dennej potreby, ako sú príbor, šálka, čajník, ale aj modlitebná knižka, ako celkom prirodzená súčasť rytmu života. Prihlásenie sa k tradícii tu nemá podobu okázalých gest, ale skôr tichého vnútorného prijatia hodnôt pre svoj život.

Aký príbeh sa skrýva za cyklom Vašich fotografických obrazov Relikviára?

„Predaj domu po mojich starých rodičov pre mňa znamenal veľkú stratu. V krátkom čase, v ktorom som mohol tento priestor ešte navštevovať, som sa pokúsil vytvoriť si súkromnú databázu materiálu pre neskoršie spracovanie. Pri cykle obrazov Relikviára som použil fotografie predmetov, ktoré som vnímal ako schránky ukrývajúce príbehy. Zakódovanie informácie nedostupnej pre každého. Zobrazené predmety mi umožnili udržať si spomienky pomocou fantázie stále aktuálne.“

Ján Jánoš (1988) študoval voľnú textilnú tvorbu a šperk na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Venuje sa voľnej tvorbe a šperku, vychádza z inšpirácií prírodou a z materiálov využíva dominantne striebro. Žije a tvorí v Bratislave.

*„Neodplácajte sa zlým za zlé alebo zlorečením za zlorečenie,
ale naopak, žehnajte, lebo ste povolani, aby ste dostali dedičstvo požehnaní.“ (1Pt 3,9)*